

Kyrböåken

N:r 6
1946

Pris
20 öre

Aktuellt:

Det stora folkuppbådet

Sid. 2

Uppslag och idéer

Sid. 2

Ombudsmannen
har ordet

Sid. 3

Från Reformatörombudet

Sid. 4

IOGT kallar till
FOLKUPPBÅD!

Det stora folkuppbådet

Uppbåd betyder att man för samman alla tillgängliga resurser och sätter in dem på uppnåendet av ett mål. I gamla tider var folkuppbådet en kraftsamling för att möta yttre fara. Landsens fiender hade brutit fram över hemlandets mark och kastat undan de reguljära styrkorna. Då gällde det för en och var i hembygden att försvara sig själv i det gemensamma intresse. Vårdkasarna tändes på bergstopparna och eldsvådorna flög som varnande fåglar land och rike kring. Budkavlar skickades ut med snabba ryttare. Den gråa vardagen och den tysta natten hade avlösts av dramatisk intensitet och febril verksamhet.

IOGT:s folkuppbåd betyder att läget har utvecklats sig dithän att varje enskild medlem måste ta krafttag för att försvara ordens idéer och för att föra ut dem på ett vidare fält. I stormaktsspelet ser vi den f. ö. ganska trista företeelsen att var och en söker föra fram sina positioner, enligt uppgift för eget försvar. IOGT måste ständigt utvidga sitt område, föra fram positionerna steg för steg in på de »andras» område till gagn för land och folk.

IOGT:s folkuppbåd betyder att eldslågorna kastar sig mot skyn från de vårdkasor som manar var och en av våra medlemmar till intensifierad kamp för de stora idéerna folknykterhet — folkförbrödring — folk-

IDÉER OCH UPPSLAG

Folkuppbådet på arbetsordningen

För att ständigt ha folkuppbådet aktuellt i logens arbete och som en ständig påminnelse för varje medlem att folkuppbådet vill att just han eller hon skall arbeta för ordens sak aktivt bör som en extra punkt på den stående dagordningen Folkuppbådet uppföras. Under denna rubrik skall man sedan diskutera de nya uppslag som återfinnes i Reformatorn, som nämnts i cirkulär från kampanjledningen eller på denna plats i Fyrbåken. Här bör också refereras de framgångar logen haft i Folkuppbådet tecken. Man kan med jämna mellanrum berätta hur många medlemmar som tillförts logen under den senaste perioden eller vilken utdelning man haft av den eller den åtgärden.

DANSK TRAFIKMANING!!

uppfostran. Det är inte ett krigiskt verk även om krigiska termer gärna smyger sig med — det är ett fredsverk av största praktiska betydelse. Det är sådana fredsverk som måste utföras i atombombens förkrossande skugga.

IOGT:s folkuppbåd betyder att budkavlen skickas ut till ett ständigt vidgat fält. Och budkavlen berättar att orden behöver Din och min hjälp alldeles särskilt just nu. Det har ej ringa, men stor betydelse att vi alla följer denna kallelse.

Ovanstående vignett kommer att återfinnas på samma plats i Fyrbåken en tid framåt. Här skall var och en av Er medarbetare. Som rubriken avslöjar kommer här att införas goda idéer och uppslag som kan vara till nytta för Folkuppbådet genomförande. Dessutom införes referat av möten där ett nytt uppslag lancerats. Välkomna med bidrag.

Distriktets kontaktman

Till distriktets kontaktman för Folkuppbådet har utsetts DS, Hans Norling och till medlemmar i distriktets kontaktgrupp förutom DS, DT Erik Olsson, DSk Gösta Nordberg och DLSN Thure Lindh. Till kontaktmannen skall omedelbart insändas två ex. av den ifyllnadsblankett som utsänts från Folkuppbådet ledning i samband med senaste kvartalscirkuläret.

Möbler
Mattor
Gardiner

Engelfeldts

TELEFON (växel) 55 820

Ombudsmannen

har ordet

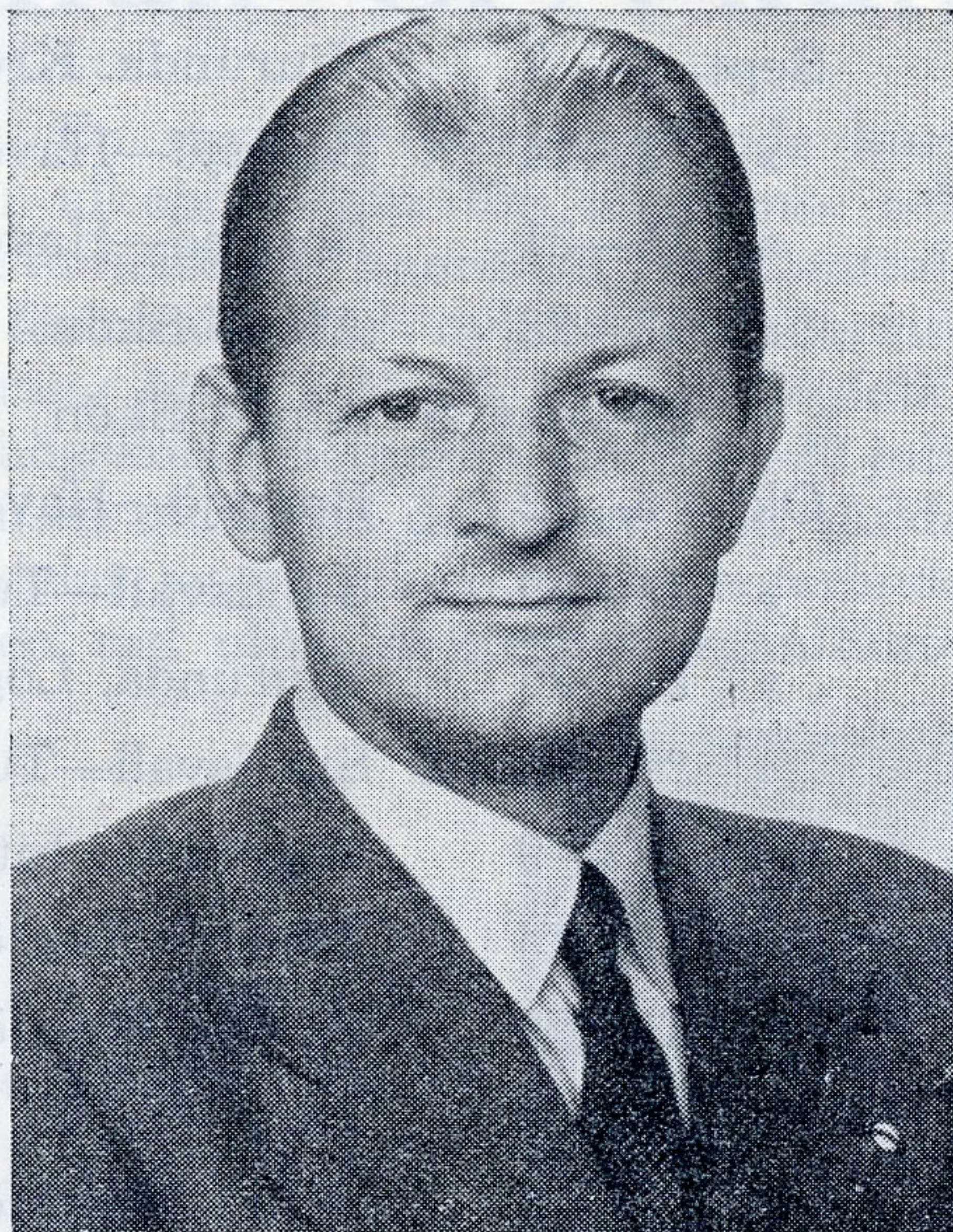
Inför min förestående uppgift såsom ombudsman inom Medelpads distrikt har tidningen Fyrbåken bett om ett uttalande.

När jag nu villfar denna begäran, vill jag först av allt framhålla, att det inte helt beror på några ombudsmän, om vi skall lyckas i våra avsikter med det stora Folkuppbådet. Nej, det beror till allra största delen på de enskilda medlemmarna i de olika lokala organen inom Godtemplarorden om Folkuppbådet paroller skall bli mer än tomma fraser.

Det beror alltså på varje enskild ordensmedlem, ung som gammal. Det beror på Dig själv ordenssyster och ordensbroder. Din insats fordras för att de, som är satta i ledningen, skall kunna inregistrera några framgångar. Ingen får dra sig undan, och allraminst med den motiveringen, att Din insats är av så ringa betydelse, att det inte gör något om den uteblir. I Folkuppbådet blir ingens insats för ringa.

Var skulle Godtemplarorden stått i dag om våra pionjärer och föregångsmän och -kvinnor tänkt så? Då hade det inte funnits någon Godtemplarorden i vårt land längre. Betänk! Det är tusen sinom tusen små insatser och personliga offer, som tillsammans skapat Godtemplarorden till vad den i dag är. En livskraftig folkrörelse beredd till nya stolta insatser till hela vårt land och folks fromma. Ty det är ytterst till detta Folkuppbådet syftar. Att skapa ökad anslutning till Godtemplarorden, blir att vinna ökad anslutning till det bärande i vårt program för folknykterhet, folkförbrödring och ett såväl andligt som kroppsligt friskare folk. Är inte detta att tjäna land och folk?

Till de äldre ordensmedlemmarna skulle jag vilja säga: Genom ert medlemskap i Godtemplarorden har ni erfarit vad ett sådant medlemskap kan giva av både arbete och av glädje. Är det inte er innerligaste önskan, att även edra barn och alla andra efter er skall kunna få del av samma tillfredsställelse över att de givits tillfälle att få uträta något utöver dagens tarv. Många av er har redan lämnat det aktiva arbetet inom orden, och and-

HARRY ANDERSSON.

Till ombudsman har distriktsrådet efter anvisningar av distriktslogen utsett Harry Andersson, Frånö, vilken redan börjat sin verksamhet inom distriktet. Fyrbåken hälsar honom välkommen och vidarebefordrar hans första maning till oss alla.

ra åter står färdiga att så göra. Kan ni nu göra detta i en känsla av att allt är bra? Känner ni, att den loge ni tillhör arbetar på det rätta sättet och att allt är tillfyllest? Är det Godtemplararv ni efterlämnar av sådan art, att ni tryggt kan upphöra med er aktiva medverkan?

Folkuppbådet blir ert tillfälle. För Folkuppbådet lyckliga genomförande bör alla äldre godtemplare träda till. Besök er loges olika möten. Alla behöver inte åtaga sig organisatoriska uppgifter — lämna gärna dessa till de yngre medlemmarna — men er närvaro på logemötena visar, att ännu är intresset för Godtemplarorden levande och varmt. Er närvaro uppmuntrar och inspirerar de unga liksom det även stimulerar dem till fortsatt arbete.

Till all ungdom inom distriktet,

vare sig de nu tillhör ungdomsloge, SGU-avdelning eller grundloge, vill jag ha sagt: Med Folkuppbådet kallar Godtemplarorden all ungdom till strid. Den bjuder till strid mot allt som syftar till att göra en vrångbild av livet. Ingen ungdom, vilket intresse den än hyser för att arbeta, hjälpa och stödja, saknar inom Ordens verksamhetsområde sin speciella arbetsuppgift. Idrott, studier, socialt arbete, praktiska organisatoriska uppgifter allt samlat inom Godtemplarorden. Stora och härliga uppgifter väntar varje hurtig och klämig flicka och pojke. Folkuppbådet innefattar allt vad en stridbar och kämpaglad ungdom vill arbeta för. Ungdom din uppgift blir: Aktivt arbete för Godtemplarorden!

Om vi alla — unga och gamla — i fast beslutsamhet går till verket, att låta vårt medlemskap i Godtemplarorden bli ett aktivt medlemskap, då har den inomorganisatoriska stabiliteten vunnits och därmed den största förutsättningen skapats för ett lyckligt genomförande av Folkuppbådet.

Harry Andersson.

Ny LD i Dalens Stjärna

Till LD i logen Dalens Stjärna har OT utnämnt br Gustav Andersson, box 3732, Tunadalsverken. Dalens Stjärna är på framåtgående och broder Andersson hör till dem som genom sina insatser förstår att påskynda framgången. Lycka till i Folkuppbådet tecken.

Kvinnan som man stämmer möte med blir roman — kvinnan som man snuddar vid blir dikt — kvinnan som uteblir blir filosofi.

Jacob Paludan.

Foto *
ENGSTRÖM

Innehavare:

ALBERT ENGSTRÖM

Porträtt &
Serie-ateljé

Arbetsplan för ombudsmannen

Medelpads distrikts ombudsman utför sitt arbete enligt följande plan:

Reformator- ombudets maning

»Nu är tid att sätta stora klara klockor i gång.»

Sommaren är snart slut, och den tid stundar då vi i våra loger skall börja ta itu med de olika arbetsuppgifterna. En av de uppgifter som i regel kommer sist på programmet är arbetet med vår tidning Reformatorn.

Hur brukar Ni göra i Din loge?

Har Ni valt någon Reformatorkommitté? Om inte så gör detta med det snaraste. Välj en för saken intresserad och införsatt medlem.

Och sedan sätter vi igång. Var inte nöjd med föregående års resultat, detta måste förbättras betydligt.

Hur skall detta ske?

Ja, det vet Ni nog bäst själva. Det är ju olika betingelser för varje loge. Men många sätt kan gälla för alla. Till sammans med LU går man igenom medlemsmatrikeln namn för namn och plockar ut dem man anser kunna klara en årsprenumeration. Dessa besöks och bearbetas. Så ser vi ett slag på samhället som sådant. Ett kafé, ett hotell, en läkarmottagning och andra offentliga lokaler, kanske vi kan få dem att hålla vår tidning. Även privatpersoner utom våra led kan det många gånger gå att få som prenumeranter. Medtag ett ex. som prov, och framhåll vår tidnings värde som en kulturfaktor att räkna med. Logen som sådan kanske kan förmas att bekosta prenumeration till ortens bibliotek, kommunalrum o. d. Knogar vi på rätt sätt så är snart fjolårsresultatet överskridet, ja kanske fördubblat.

Reformatorn i sitt nuvarande skick är ett topporgan för våra idéer, värt att offra litet tid och krafter på.

Jag vill även rikta en vädjan till kretslogernas Reformatorombud att organisera och leda arbetet ute i logerna. Önskvärt hade det varit att kunna få hålla en konferens med krets- och grundlogeombud, men i år är detta ej möjligt. Hoppas att kommande år kunna få en sådan till stånd.

Inför IOGT:s folkuppåd har vi stora uppgifter oss förelagda. En av betingel-

Sept. 1—7	Njurunda. Kretsrad — husbesök — logeråd.
» 8—14	Borgsjö—Haverö
» 15—21	Borgsjö—Haverö
» 22—28	Alnö—Skön
» 29—okt. 5	Alnö—Skön
Okt. 6—12	Borgsjö—Haverö
» 13—19	Sundsvall—Tuna
» 20—26	Njurunda. Logemöten.
» 27—nov. 2	Sundsvall—Tuna.
Nov. 3—9	Njurunda. Intagningsmöten. Kretsmöte.
» 10—16	Timrå—Hässjö.
» 17—23	Timrå—Hässjö.
» 24—30	Torp—Stöde.
Dec. 1—7	Timrå—Hässjö.
» 8—14	Indal—Liden—Holm.
	Tiden 15 dec.—4 jan. disponeras för medverkan på fester m. m. samt viss ledighet.
Jan. 5—11	Indal—Liden—Holm.
» 12—18	Indal—Liden—Holm.
» 19—25	Alnö—Skön.
» 26—febr. 1	Torp—Stöde.
	Tiden 2—8 febr. disponeras för besök på skilda platser i distriktet enligt tidigare överenskommelse med logerna.
Febr. 9—15	Torp—Stöde.
» 16—18	Se ovan tiden 2—8 febr.

Under den tid som förflyter mellan ombudsmannens andra och tredje veckobesök inom kretsen bör lekafteon eller annan offentlig tillställning anordnas. Sådan tillställning bör därvid även kunna anordnas av kretsen på plats där godtemplarorden inte finns representerad. Kretsens verksamhet i detta avseende är av stor betydelse.

serna för ett uppåd av stora mått är att »vår andes stämma i världen», vårt ordensorgan får spridning till alla våra medlemmar och allmänheten.

Till verket alltså, startskottet har gått.

Med ordenshälsning
YNGVE ASTRÖM

Distriktslogens Reformatorombud.

Första dagen ombudsmannen besöker en krets skall kretsradet sammanträda. Detta bidrar i hög grad till att göra ombudsmannens arbete effektivt och framgångsrikt.

Kretsrad och logeråd skall i enlighet med ovanstående snarast och i god tid före ombudsmannens besök inom kretsen utföra det förarbete som är möjligt, utsända kallelser m. m.

I ovanstående har angivits för Njurunda gången i stort för ombudsmannens besök. Samma ordning gäller för alla kretsar.

Café METROPOL

KÖPMANGATAN 9. — Tel. 3964.

STALLET DAR MAN TRIVS!

Extra gott kaffe; egen brödtillverkning.

Marknadens förnämsta kontorsutensilier

saluföres av NORDISKA KARTRO A.-B., Vasagatan 9, Stockholm.

Representant: Gunnar Lundvall, Box 1065, Svartvik. — Telefon 62185.

Folkuppståndets anfallsplaner

»IOGT:s folkuppstånd» är namnet på den kampanj, som nu startats och som skall pågå de fem åren fram till den internationella Godtemplarordens 100-årsjubileum. Riktlinjer har uppdragits och genom en broschyr delgivits alla aktiva godtemplare. Här följer i förkortad form de 14 huvudpunkterna i planen.

1. **Reorganisation** i problemlösningens och experimentglädjens tecken.

2. **Rationalisering och effektivisering** av den andliga och tekniska utrustningen.

3. **Bilande fältarbete**, instruktörer och ombudsmän insättes i mån av behov och finansiella möjligheter.

4. **IOGT-främjandet**, en ekonomisk stödorganisation, bildas.

5. **Världen är vårt fält** och världen över skall striden föras. Vi svenska godtemplare måste ta ansvar för Godtemplarordens utveckling till en folkrörelse i land efter land.

6. **Jubileumsresa till USA 1951** i anslutning till Ordens 100-årsjubileum ordnas.

7. **Kontakt, som bryter isoleringen**, etablera med allt folket, med varandra inbördes, militären, olika grupper av folket och inflytelserika män och kvinnor i samhället.

8. **Vår egen press** utvecklas.

9. **Bygdebefolkningens nöjesbehov** ägnas all möjlig positiv uppmärksamhet.

10. **Ordenshusen moderniseras** och länkas in i bygdens liv med öppna dörrar.

11. **Samtliga godtemplarveckor och intagningsamkväm** skall utgöra samlande och landsomfattande specialinsatser i folkuppståndet.

12. **Nya och bättre tider — nya och bättre seder** blir devisen för fullföljandet av kampanjen mot suppeden under folkuppståndet.

13. **Ett allvarligt missförhållande** — bristen på medelålders samhällsmedborgare i våra led — avhjälpes.

14. **En gång godtemplare — alltid godtemplare.** Vi skall söka göra våra

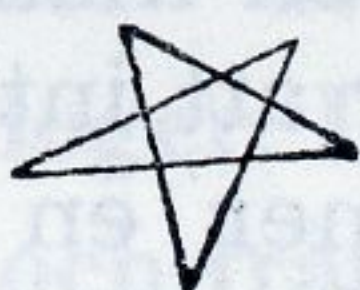
Glimtar

från CFN-kurs i Ljungskile

En varje år återkommande kurs i alkoholfrågan för ungdoms- och studieledare anordnad av Centralförbundet för nykterhetsundervisning hölls i år på Ljungskile folkhögskola i Bohuslän, tiden 1—20 juli, med ett 60-tal deltagare från skilda delar av vårt land, representerande en rad olika nykterhetsorganisatio-

första gången i kursens historia — årets kurs var tillika ett jubileum eftersom 25 år förflutit sedan den första kursen anordnades.

Tiden ägnades inte enbart åt studier utan det bjöds ett flertal gånger på mycket fin-fina samkväm, som deltagarna själva ansvarade för. Även utflykter anordnades, sålunda

*I grupp bilden här-
intill som togs vid
Ljungskilekursen
skymtar några
kända medelpads-
godtemplare.*

ner främst då IOGT, NTO och SSUH. Bl. a. närvarar en stark trupp medelpadingar.

Kursens schema upptog sammanlagt 56 föreläsningar, 20 överläggningar samt 14 skrivningar, vilka behandlade alkoholfrågan ur medicinsk, etisk, moralisk, social och kulturell synpunkt. Om alkohol och trafiksäkerhet talade professor Einar Sjövall vid Lunds universitet. Övriga föreläsare voro C. F. N:s direktör Nils Sundberg, docent Leonard Coldberg, fil. dr Erik Englund, byråchefen i finansdep. Henrik Klackenborg, rektor fil. dr Jalmar Furuskog, överdirektören i fångvårdsstyrelsen Hardy Göransson, lektor Alf Hildinger och rektor Justus Elgeskog.

Vid årets kurs hade vi glädjen att se nordiska gäster bland oss — för

grundloger sådana att denna devis blir verklighet.

besöktes Marstrands gamla fästning där många sevärigheter finns bevarade från äldre tider. Dessutom besöktes Orust där det bl. a. gavs tillfälle till bad. Möjligheter till bad fanns för övrigt varje dag ett stycke från skolan, vilket givetvis utnyttjades.

Kursens arbete kommer säkert att bli till gagn för många deltagare, som kan vara till verkligt stor nytta för sina respektive organisationer och där fortsätta sitt arbete i kampen mot sin störste fiende alkoholen.

Vid kursens slut var alla deltagare ense om att kamratandan under tiden varit den allra bästa, vilket även gavs uttryck för. Som helhet kan sägas, att kursen i alla avseenden varit utomordentligt lyckad och med de kunskaper den givit deltagarna kommer nykterhetsaken ett långt steg närmare målet för våra strävanden.

— Det står att polisen funnit en okänd, gift man, medvetlös på gatan. Han saknade legitimationspapper.

— Hur kunde man då veta att han var gift? Bar han ring?

— Nej, men han saknade tre knappar i västen och hängslena var sammabundna med snören.

Rupert Bonnströms Måleriaffär

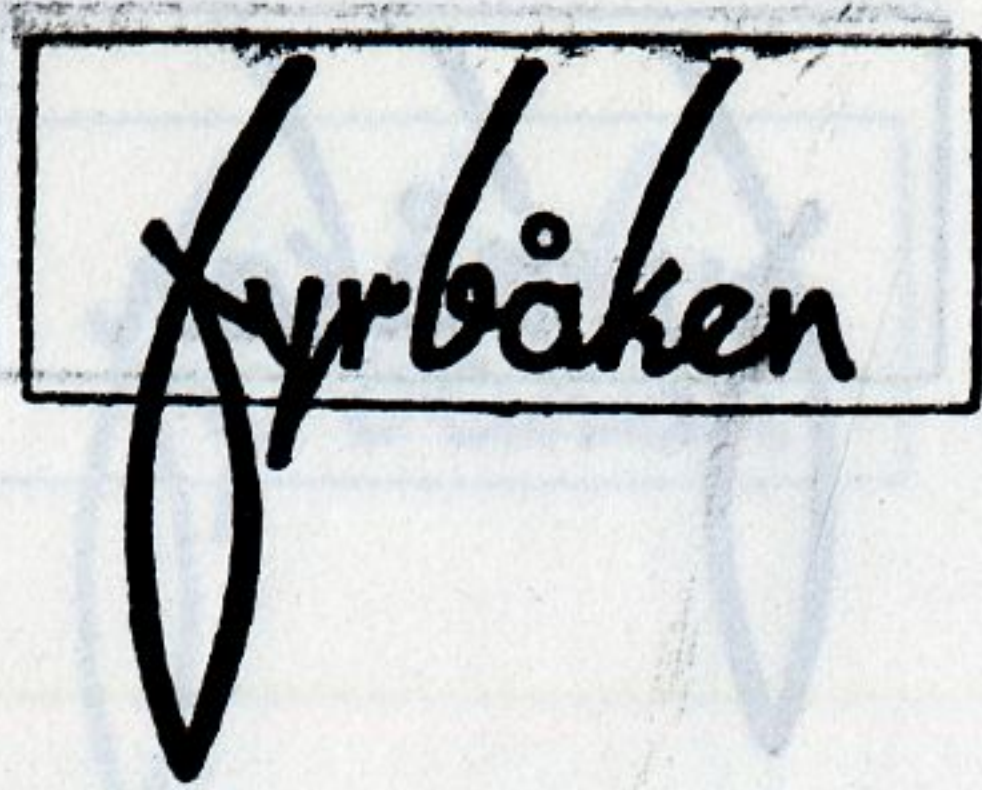
Fredsgatan 8

SUNDSVALL

**Utför alla slag av måleriarbeten
till humana priser**

KOSTNADSFÖRSLAG PÅ BEGÄRAN

Tel. VERKSTADEN 2279 — BOSTADEN 1703

Nykterism i forntiden

I forntiden hade man visserligen inga motböcker, spritfrågeutredningar, nykterhetsnämnder, kontrollstyrelser m. m. sådant, utan Bacchus fick härja ungefär som han fann för gott, men alldeles utan talesmän var i alla fall inte absolutismen ens då.

Från Egypten är bevarade brottstycken av en c:a 3.000-årig dikt, där den namnlöse författaren inte väger orden på guldväg i sitt predikande mot Nillandets fyllerist, som förresten tycks ha varit starkt själsligt befryndad med våra dagars fulla lördagskvällsligister. Så här heter det: »Du är som ett brutet roder, som icke lyder styrmannen, du är som ett tempel utan gud, såsom ett hus utan bröd. Man träffar dig, när du stiger upp på murar och slår sönder plank. Du slår folk fördärvade, och man flyr för dig. O, att du ville besinna, att vinet är en olycka, o, att du avsvure den starka drycken!» Om denna världens förmodligen äldsta bevarade nykterhetspredikan föll i den goda jorden eller på hälleberget, är inte bekant. I varje fall tycks den stränge moralisten inte ha varit ute i ogjort väder och skjutit över målet, ty av allt att döma var det goda Nilfolkets livsföring inte alltför stram, då det gällde bågaren. En nutida svensk nykterhetsnämnd placerad bland faraonernas folk skulle med en till visshet gränsande sannolikhet tämligen omedelbart ha fått ett allvarligt nervsammanbrott. Hör bara vad som i en gravkammare står skrivet över bilden av en kvinna: »Giv mig aderton bågare vin. Jag önskar dricka till jag blir drucken». Och i en annan gravkammare skådas ett uppsluppet dryckeslag, där en av de deltagande damerna lindrigt sagt blivit något opasslig.

Greker och romare föraktade inte heller bågaren, och hög och låg, rik och fattig slöt sig till det vinsälla Bacchuståget. Men inte heller i Grekland och Rom fick den jästa druvsaftens gud regera alldeles utan opposition. Det fanns t. o. m. absolutister, om än numerären torde ha varit i minsta laget. Namnen på några av dessa antikens helnykterister

En lärorik historia

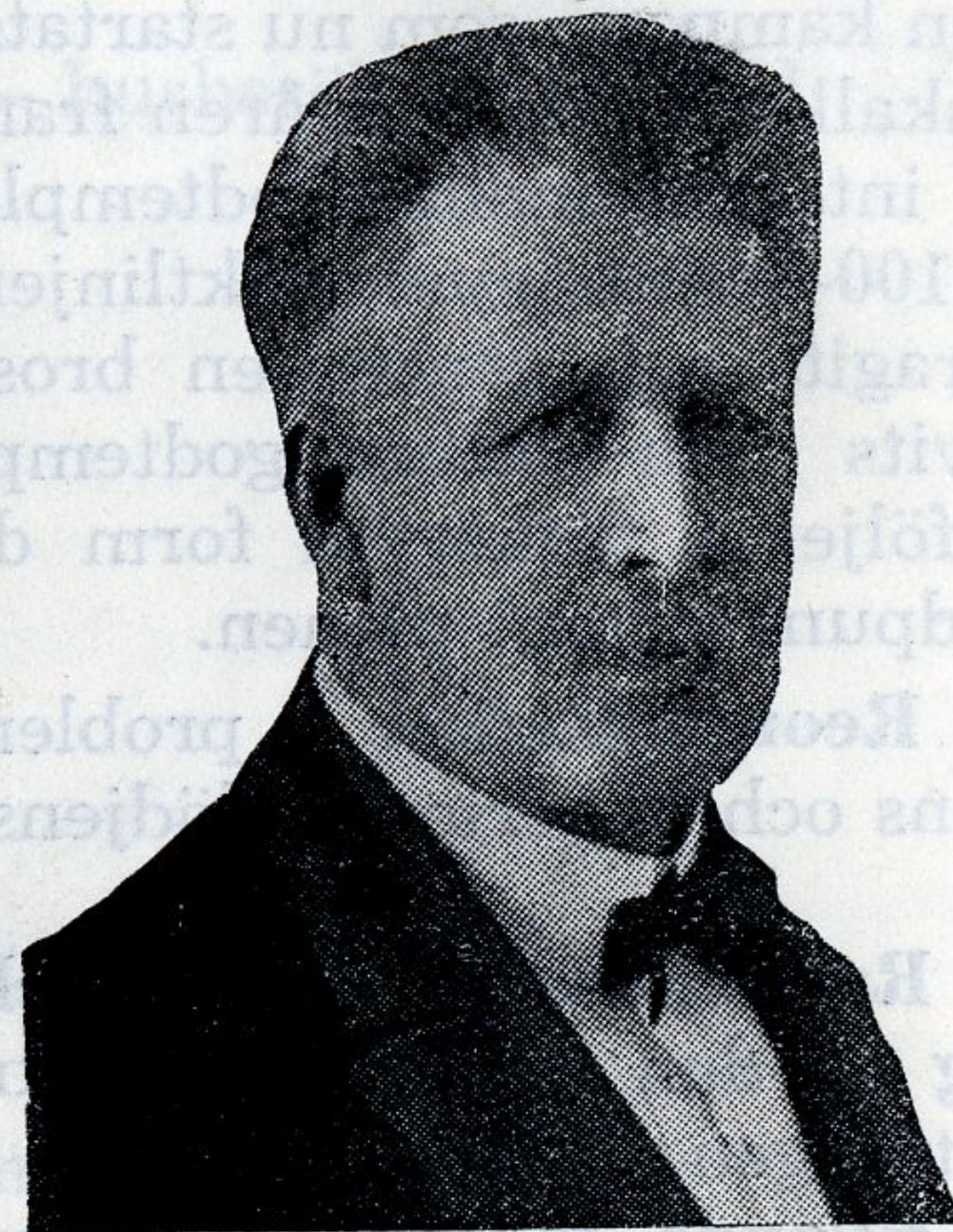
Den erfarna mannen talade sålunda: Du väger 80 kilo. Du förtär 30 gram brännvin. Plötsligt känner du, att de 80 kilona liksom upphör att existera, du väger bara 30 gram. Och du tänker: Nu skall jag flyga. När du kommer ut rör du armarna upp och ner. Trots detta flyger du inte. Men eftersom du bara väger 30 gram saknar du balans, minsta vindpust får ju dig att fara åt sidan. Du blir allt mer förargad. Du måste smyga i lä intill husväggarna och klamra dig fast vid lyktstolpar för att inte blåsa bort. Till slut kommer en vänlig man, som fortfarande har sin naturliga vikt. Han håller dig i ett stadigt grepp och han följer dig hem. Och du somnar besviken. På morgonen när du vaknar upptäcker du att du fått tillbaka din vikt. Den är helt och hållet koncentrerad till huvudet. När du försöker lyfta ditt huvud märker du, att bara ditt huvud väger minst 80 kg. Det stämmer kanske inte med matematiken, men det stämmer med erfarenheten.

har dock levat kvar till eftervärlden. Den vittberömde athenske väl-talaren Demostehenes avvisade sålunda totalt allt umgänge med Dionysos. Man har också exempel på så att säga lokalt veto. I den grekiska kolonien Massilia (nuvarande Marseille) gällde vinförbud för kvinnor. Ja, det svaga könet fick överhuvud taget inte ha något att göra med druvans jästa saft.

Också bland den s. k. grekiskromerska kulturen, fanns det absolutister. Dit hör dock på intet sätt våra germanska stamfränder, vilkas umgänge med alkoholen var så litet måttlighetsbetonat som möjligt. Men de i Spanien boende ibererna uppges ha druckit vatten allena, och detta inte för nöds skull.

Herjulf.

A. J. Granström 80 år

Distriktets grand old man, f. riksdagsman A. J. Granström, godtemplare sedan 1887, under en lång och framgångsrik period DT och tidigare medlem av storlogens verkställande råd fyllde lördagen den 24 augusti 80 år.

Br Granström tillhör pionjärerna i vår rörelse. »Jag har haft den oskattbara förmånen att få verka under den väldiga väckelsens tid», som han själv vackert karaktäriserade det när DS och DUL uppvaktade på den stora dagen. De ord han i ett anförande, vittnande om obruten vitalitet och tankeskärpa, använde som svar på hyllningen var sådana som värmer och stärker tron för oss yngre. »Ungdomen har alltid legat mig varmast om hjärtat och tack vare Godtemplarordens tändande idéer har jag själv kunnat behålla min ungdom och spänstighet.»

Fyrbåken vill endast på det uppriktigaste instämma i alla de hyllningar som kommit br Granström till del.

ETT HJÄLPMEDEL I BIBLIOTEKENS TJÄNST!

Vi förmedla till biblioteken böcker i biblioteksband med I. O. G. T:s märke. Starka och vackra band till billigaste priser.

Biblioteksrabatt och fraktfritt inom kortast möjliga leveranstid. Vi ombesörja katalogisering, signering och inklistring av datumblad och bokfickor och garantera ett bibliotekstekniskt utförande i enlighet med officiellt fastställda principer.

En specialaffär för biblioteken!

BONNIERS BOKFÖRMEDELING — STOCKHOLM 3.

Femårsplanens ledare

heter Henning Lind. Om det nu till äventyrs skulle finnas någon som inte vet det redan. Han är dalmas. Vilket säger en hel del. En och annan påstår att han är direktör. Det är ju möjligt, men mest är han dock Godtemplare — med ett mycket stort G. I Vår Orden har han lämnat en absolut pålitlig patentmedicin för svaga och undernärda loger. Läs den och begrunda och framför allt handla efter den. Nu är han alltså bas

för Folkuppådet. Vilket betyder att framgången för Folkuppådet är garanterad till femtio procent. De andra femtio procenten skall vi klara med gemensamma ansträngningar. Och det borde vi ju sannernigen kunna. Inte sant. Det är Henning Linds vänliga nuna vi skådar i rutan här intill.

Pressen o. folkuppådet

Pressen är intresserad för nyheter. Den står icke så öppen för propaganda — även om den gäller en ädel sak — som många godtemplare gärna skulle se. Därför måste man ha någonting av allmänt nyhetsvärde att bjuda på om man vill att pressen skall ägna uppmärksamhet åt våra förehavanden. Detta bör man alltid komma ihåg.

Men vi har mycket nyheter att bjuda på. Detta med folkuppådet — rätt anrättat och rätt serverat — är ett gott nyhetsstoff. Det kan portioneras ut i större och mindre doser, allt efter tidningarnas art och natur — och välvilja. Man bör göra sig besväret att skriva litet olika

för olika tidningar inom ett och samma tidningsområde, stereotypa kommunikéer älskas icke av tidningarna. De personer i distrikten, som närmast svarar för förbindelserna med pressen, bör äga nödig kännedom om de tidningar som finns, så att de kan mata dem rationellt, med en smula individuell behandling.

Variera konfekten, försök tänka journalistiskt. Ha litet fantasi (obs. på saklig grund) i formuleringarna. Det går att få ljudfång i pressen för vårt stora folkuppåd — om det blir ett stort folkuppåd.

En underhållningspatrull samlar rekordpublik på en oansenlig plats, en slumrande loge väckes till liv, en stor hop ungdomar går in i Orden, ett nattligt intagningsmöte o. s. v. Detta är nyheter och de kunna serveras schwungfullt, bli begärliga för tidningarna.

Vi kan ha stor nytta av pressen, icke för direkt propaganda men för nyhetstjänsten, och nyheterna gör själva propaganda. Det gäller bara att göra någonting, som kan bli nyheter, och att få dem publicerade. Ekot i pressen gör mycket för folkuppådet förverkligande.

KONDITORI

Elegant
men trivsamt

ORIENT

STORGATAN

5

SUNDSVALL

Tel. 4195

Allt kan hända

En påfallande talrik grupp utgöres av dödsfall genom olyckshändelse i samband med berusning. I försäkringsvillkoren stipuleras som bekant, att försäkringen icke omfattar skada, vars inträffande uppenbarligen varit beroende på att den försäkrade vid olycksfallet varit påverkad av berusande eller bedövande medel. Det kan ibland vara rätt vanskligt att avgöra var gränsen skall sättas för sådan påverkan och om tillfredsställande bevisning föreligger för att denna undantagsbestämmelse skall äga giltighet. Råder minsta tvivel om saken, hänskjutes fallet till nämnden för yttrande.

Referaten av dessa försäkringsfall utgör en beklämmande läsning. Man kan knappast tänka sig en mer effektiv nykterhetspredikan. Det är folk som fallit i vattnet och drunknat, folk som i fyllan och villan gått rakt på ett järnvägståg, folk som vinglat omkull och krossat bakhuvudet mot stenläggningen. Man somnar ifrån en kaffekittel som kokar över och släcker gaslågan. Allt kan hända . . .

Försäkringstidningen.

Ordenssyskon!

Vid reparationer och
nybyggnader, vänd Eder
då med förtroende till

Lyréns
Målerifirma

Telefon 4465.

Verkstad: Långgatan 71.

Sundsvall.

Vördsamt

Carl-Ivar Lyrén

UTFÖR ALLT INOM YRKET.

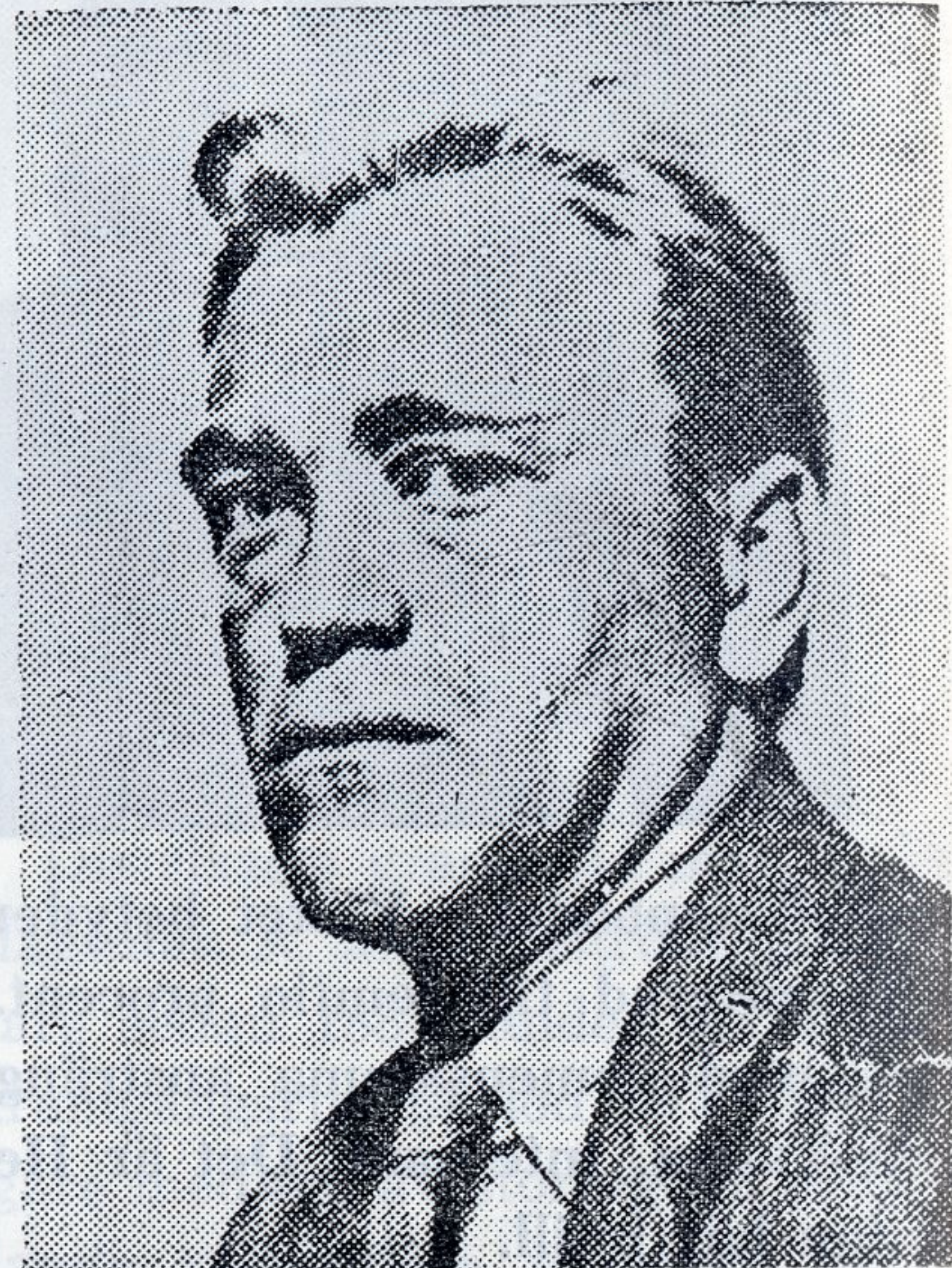
DET BÄSTA

i fjolårets bokflod...

Medelpads distriktsloges boklotteri 1946 startar någon av de närmaste dagarna. Vi har till detta lyckats få som priser ett stort urval av 1945 års bokflods bästa och till detta ytterligare några av alla tiders största verk. Med utgångspunkt från detta vågar man säkert förutspå den största framgång för lotteriet. Svenskens läslust stiger år från år och säkerligen håller sig godtemplarna väl framme i denna statistik. Här är ett strålande tillfälle att komplettera biblioteket för en billig penning. Chanserna är stora. Inte mindre än 427 vinster utdelas och lottpriset är så lågt som 50 öre. Det är en summa som förefaller överkomlig för en och var.

Pär Lagerkvist:

Wilhelm Moberg:

PROSA

RASKENS

Ivar Lo-Johanssons

banbrytande verk:

STATAR
NOVELLER

Ronald Fangen:

LJUSETS ÄNGEL

Medelpads distriktsloges av I.O.G.T.

**BOK
LOTTERI**

1946

LOTTPRIS 50 ÖRE

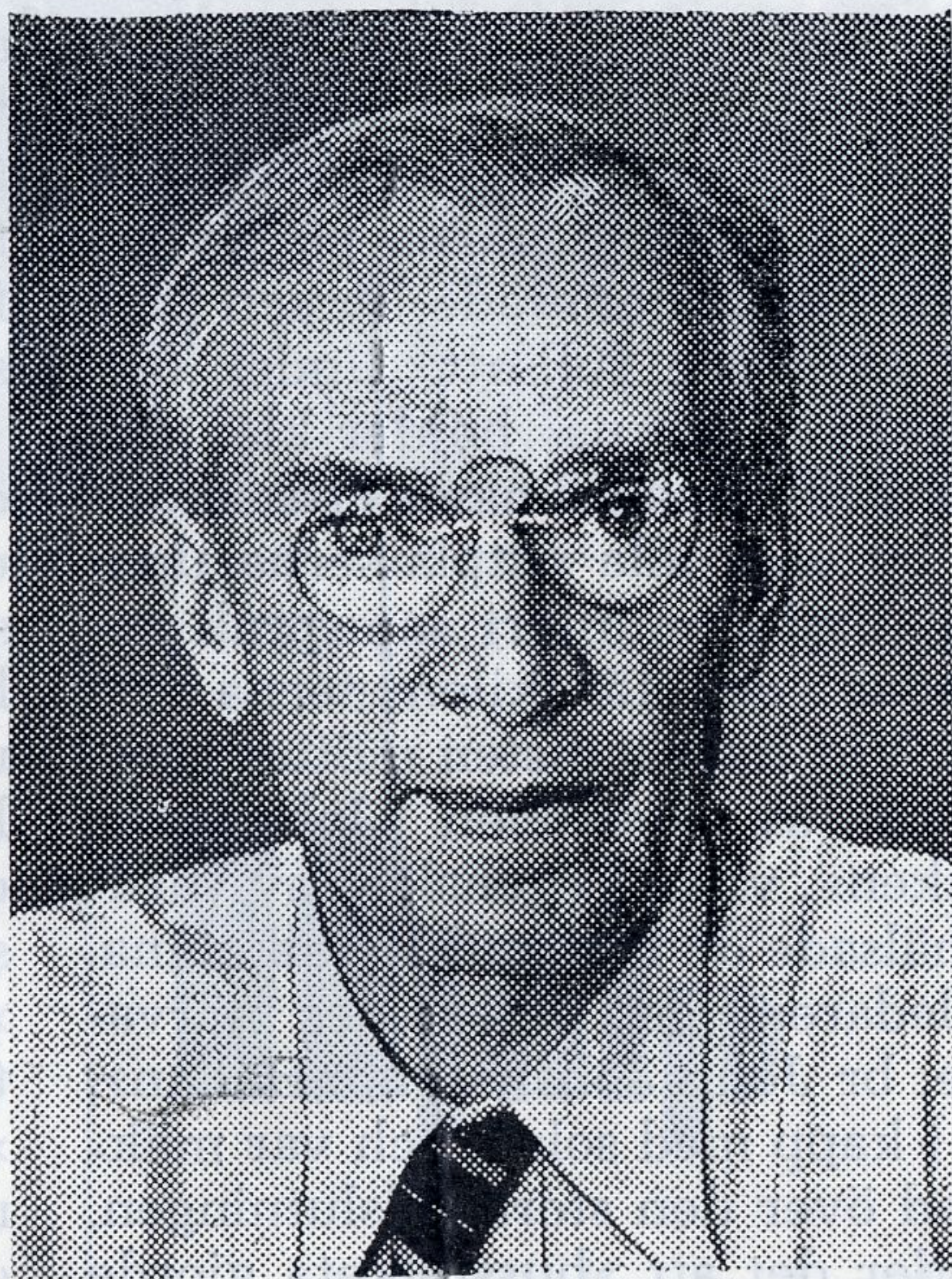
Full fart

... och så sätter vi full fart på försäljningen ...

Sinclair:

VILDMARKEN

Fulla av hopp och arbetsglädje ge sig några litauiska arbetare i väg att söka lyckan i det stora landet i väster. I fläskpackarstaden Chicago väntar dem dock intet annat än nöd och besvikelser och en efter en duka de under för kapitalismens makt. Särskilt grips man av det unga paret Onas och Jurgis öden. Romanen är i sin stämning nära besläktad med »Onkel Toms stuga» och skildringen är en skriande anklagelse mot den anda av hänsynslöshet och människoförakt, som överallt följde i storindustrialiseringens fotspår.

Bland ett sextiotal författare märkes:

Eyvind Johnsson

Ronald Fangen

Lo-Johansson

Pär Lagerkvist

Hasse Z

Frans G. Bengtsson

Silfverstolpe

Upton Sinclair

John Steinbeck

Sigfrid Siewertz

Frank Heller

Irja Browallius

Macfie, Eld

C S. Forester

© OCH NÅGRA

av alla tiders bästa...

LOTTPRIS 50 ÖRE

Det går för långt

Nu börjar man t. o. m. utanför nykterhetspressen reagera (och det ganska kraftigt!) mot den avancerade och osvenska alkoholreklam med s. k. kulturpersonligheter i spetsen, som en amerikansk spritfirma finner värdigt att begåva vårt redan tillräckligt alkoholiserade land med. Så här skriver Östgötens kåsör under rubriken »Slaktsupens lov»:

Sprit och bilkörning är två oförenliga begrepp, det börjar mer och mer ingå i folks medvetande. Som väl är. Det vore en gudi behaglig gärning om den allmänna opinionen också kunde åstadkomma en ordentlig boskillnad mellan spritförtäring och jakt. Men här är det tyvärr inte lika väl beställt med reagensen. De flesta av oss ser inget särskilt förkastligt i att söndagsjägaren »styrker» sig ur den medhavda pluntan. Den s. k. jaktsupen är nära nog legaliserad. Och ändå måste man väl i all rimlighets namn erkänna att en berusad nimrod är minst lika farlig för omgivningen som ett rattfylo. Herrarna kan ta varandra i näven och dricka brorskål. I jägarbrännvin. Allt för ofta blir jaktsupen en slaktsup. Det finns många drevkarlsänkor, som kan vittna på den punkten.

Man kan tycka att de mer ansvarsfulla jägarna borde hålla sig för goda att underblåsa jaktsupstraditionen. Skrivaren blev således åtskilligt perplex, då han häromdagen slog upp ett stockholmsblad och fick syn på en braskande annons, vari landets överhovjägmästare gör reklam för ett amerikanskt whisky-märke! Överhovjägmästaren var avbildad i all sin glans, där han står på pass med bössan i högsta hugg. Under bilden läser man devisen »Säker på kornet — säker i smaken...» och därefter säger överhovjägmästaren några berömmande ord om whiskymärket ifråga.

Smaklöst, sa' pojken när han blev kysst av syster sin.

Det vare oss naturligtvis fjärran att anklaga överhovjägmästaren för »fylleri vid gevärskolven». Han är säkerligen en högst ansvarsmedveten jägare, som aldrig skulle komma

En godtemplarsöndag

Man brukar ibland säga, när något inte vill lyckas första gången, »tredje gången gillt». Detta besannades vad det gäller de av Sundsvalls godtemplarråd beslutade utflykterna under den nu tillägnade sommarens. Rådet hade fastställt trenne utflykter gemensamt för stadens godtemplare. Den första för vilken kretsrådet svarade för var förlagd till Kovland och samlade 12 deltagare. Den andra handledes av SGU-avd. Kamratkretsen och var förlagd till avd:s sommarhem i Slädaviken, Alnö. Denna gång blev tillslutningen endast tre deltagare. Och så den tredje, om vilken dessa rader skulle berätta, var förlagd till MHF:s sommarhem i Wiforsen. Svaret för densamma var anförtrott logen Hälleberget. Och se, det blev en fullträff.

På morgonen söndagen den 18 aug. samlades deltagarna på Nytorget där den abonnerade bussen blev i det närmaste fullsatt. Under färden förbi »Söderns» höjder klev flera in och innan bussen passerade Böle by vara alla sittplatserna upptagna. Under muntert samtal avverkades de 15 kilometerna rätt snart. Vid framkomsten möttes resenärerna av syskonen Johansson, »Flinken», vilka i egenskap av värdfolk hälsade de besökande välkomna. Färdledaren, den allesädes närvarande, br John Johansson, »Hällan», sken i kapp med solen, och var mäktigt glad över den stora tillslutningen.

Under det att »bussfolket» gjorde sig förtrogna med sommarhemmet och dess omgivningar, puttrade snart kaffepannan i köket där syster Vallin och hennes medkommittéerade skötte ruljangsen med den äran. När klockan så visade på 11-slaget tonade den för dagen engagerade dragspelsmusikanten hr Granström en »trudelutt» som signal att samling

på idén att dricka sprit före jakten. Men å andra sidan skulle det inte ha skadat om han vinkat med kalla handen, då whisky-firman bad om hans uttalande. Slik reklam har nämligen den farliga egenskapen, att den vädjar till folk efterbildningslusta. När söndagsjagande grosshandlare Petterskvist ser att självaste överhovjägmästaren i full ornat rekommenderar whisky-pimplanet, så vill Petterskvist inte vara sämre.

Nej, låt oss slippa dylik annonsering. Annars är det väl fara värt att

skulle ske vid kaffebordet. Härefter vidtog några »valfria timmar» när var och en roade sig så gott sig göra lät. Många passade på att gå »husesyn» hos de godtemplare som har sina sommarresidens i närheten av sommarhemmet. Det berättades att på lördagskvällen var över 10-talet samlade i en av stugorna för att högtidligen aväta norrlandsdelikatessen, surströmmingen. Alla dessa tillhörde logen Hälleberget, och det försjordes att flera umgås med planer att bygga där uppe. Det håller faktiskt på att växa upp en godtemplarkoloni i Wiforsen.

Ett glädjande besök kom vid middagstiden, nämligen två av Godtemplarbussens besättning br Lavett och Öhrn. Br Öhrn passade på att göra affärer med förlagets artiklar, och br Lavett pratade försäkringar. Efter några timmars besök gick resan för de farande svennerna till Liden för att så småningom »dra åt Häl-singland».

För att det inte skulle vara alldeles för bra kom så helt plötsligt ett oväder med blix och dunder samt ett hållande regn. Något sådant hindrade emellertid ej framfarten, utan då samlades man i samlingssalen till dans. Br Lalander, som på cykel färdats från staden, var den som anslog farten i dansens virvlar. »Kvastdansen» var livligt uppskattad, ej minst av den ungdomlige »Skräddarn», Kallin, som i likhet med de andra kavaljererna svängde om så att skjortan blev betänkligt våt.

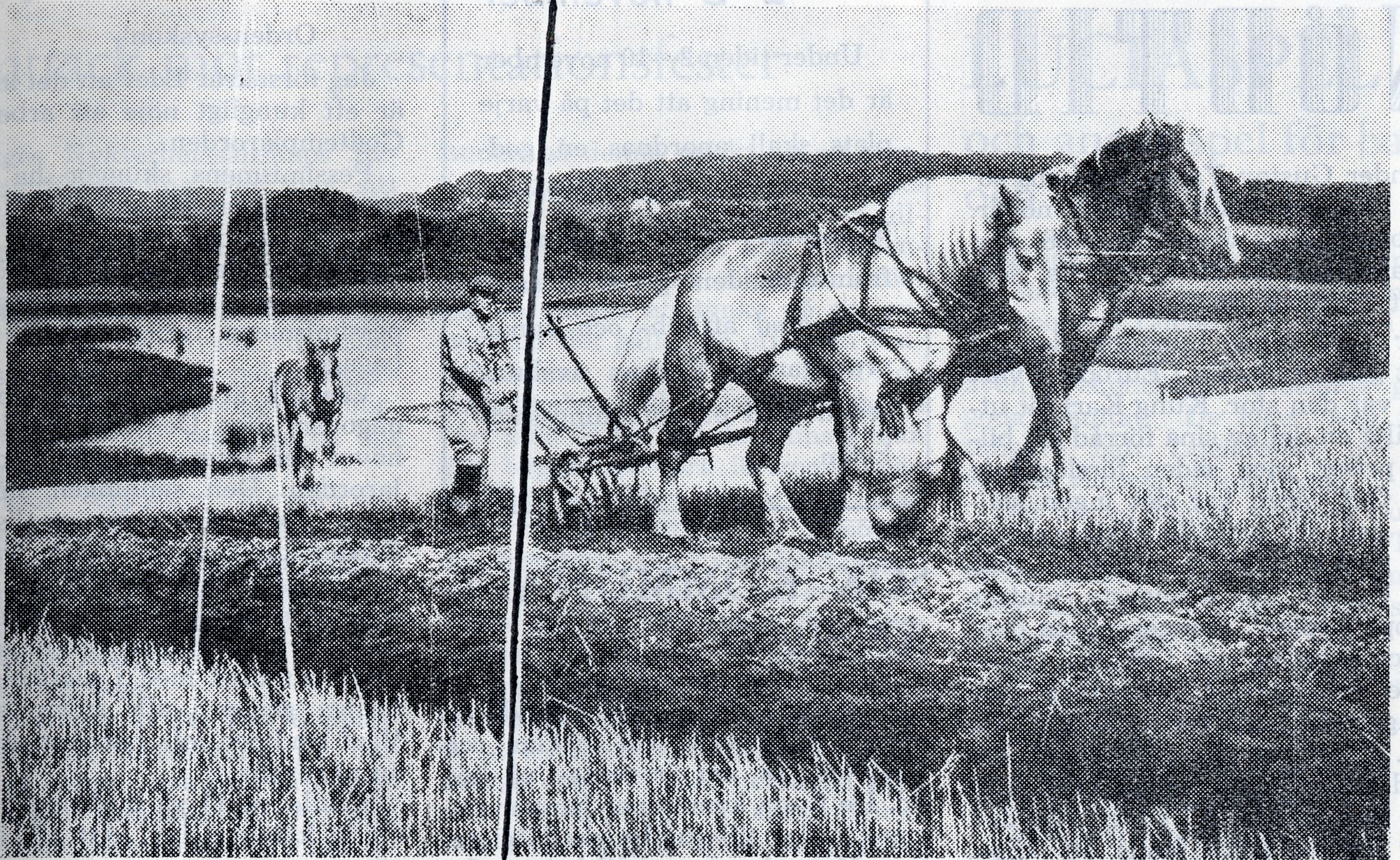
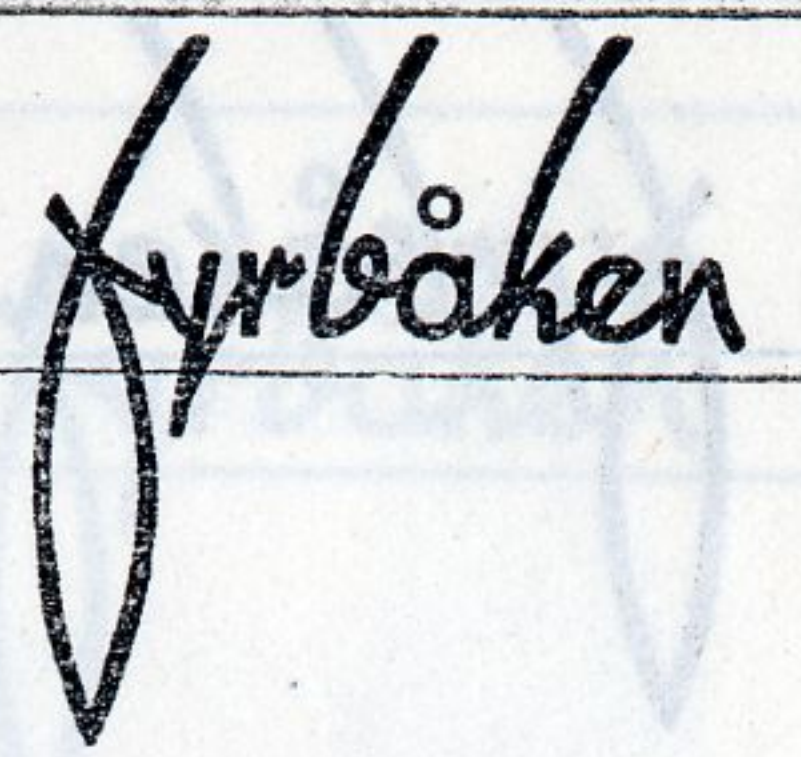
Men säg mig det nöje som varar beständigt. Klockan hade hunnit att närma sig 16-slaget och KT i Sundsvalls-Tuna kretsloge kallade samman till ett improviserat möte där det bjöds på tal, sång och musik. Mötet inleddes med unison sång varefter dragspelet kom till heders

man en vacker dag får ögonen på en annons, där »judubble rattfylleristen Blomsterlund förklarar att han aldrig blir i så fin form som när han pimplat i sig en flaska Krematins hårvatten. »Säker vid gaspedalen — alltid i gasen...» inte vore det väl heller så värst trevligt om den 13 resor straffade dynamitarden Johansson-Mörk-Kofoth-Stralberg engagerades i AB Nobelkruts reklamkampanj etc., etc.

Må vi sky whisky, vi skyttar!

STIC.

Höstplöjning...

i ett antal solosaker. Så tog KT till orda och talade om det förestående folkuppbygget och dess många uppgifter och förpliktelser. Tal. manade till slut om full aktivitet för att få ett verkligt uppbygget till stånd. Riktigt med unison sång förekom, däri gamla och unga gav uttryck åt sin inneboende glädje. Br. Lalander trädde så fram och höll en synnerligen intressant skildring från sin resa i Amerika. Han gav åhörarna en översikt av godtemplararbetet och nykterhetsförhållandet i USA. Det vill synas, sade tal., som om nykterhetstillståndet i Amerika är betydligt bättre än här hemma hos oss. Däremot arbetar ej godtemplarorden så synnerligen gott. Det arbete som presteras kommer från de skandinaviska logerna och dess medlemmar. Tal. slutade med att framföra hälsningar från ordenssystkonen på andra sidan av Atlanten. Hr P. Larsson talade på sommarhemsbestyrelsens vägnar, tackade för besöket samt gav en kort resumé över sommarhemmets tillblivelse för vilket han gav godtemplarorden stor tack. Till slut utbringades ett kraftigt besvarat leve för nykterhetsrörelsen och dess arbete i mänsklighetens tjänst.

Så var en dag, en glädjens dag all, och man återvände till staden

Hjälp

en nödlidande broder
eller syster genom

Nödhjälpsfonden

● Insänd bidragen
till Dk

och vardagslivet med ett glatt minne rikare. Under dagen var betydligt över halva hundratalet godtemplare församlade.

Hur skulle det vara om sådana utflykter kunde bli årligen återkommande? Vore det inte ett sätt att bryta den isolering som råder de olika logerna emellan? Man har all

anledning tro att sammankomster av dylik art i hög grad kan befrämja medlemmarnas samhörighetskänsla till fromma för vår stora gemensamma sak.

Y—e.

Mycken ungdom i nykterhetsrörelsen

— Nykterhetsrörelsen är gammal. Olika organisationer inom den har passerat både halvsekelsgränsen och mer till — godtemplarorden har ju snart 67 år bakom sig i vårt land. Men man kan likaväl påstå, att det är en ung rörelse, säger fil. mag. Claes-Göran Rende, som förestår upplysningsbyrån hos Centralförbundet för nykterhetsundervisning.

— Enligt en utredning, som vi har gjort, finns det i runt tal 115.000 ungdomar samlade i den helnykteristiska rörelsens led — åldersgränsen har vi då satt vid 52 år. Eftersom den egentliga nykterhetsrörelsen i sin helhet räknar bortåt 300.000 medlemmar, kan man ingalunda hävda, att siffrorna spår föruggning. Ungt och friskt blod pumpas in i rörelsen på ett sätt, som lovar gott för framtiden, konstaterar magister Rende.

NÖD TID

Under Gustav Vasas och hans söners tid inträffade många nödår. Rekordet slogs åren 1596—98. Det började med en förfärlig väta, som totalt förstörde årsväxten.

År 1694 synes hungersnöden ha varit ganska allmän i Europa. I vårt land var den stor. Kung Karl lät utförsälja en del av sina förråd till billiga priser, men säden förslog inte alls. Om våren var det ingen sällsynt sak att påträffa döda människor med en barkbit i munnen. 1695 var en av de strängaste vintrar Europa upplevt. Hungersnöden ökade och priserna steg i höjden. Godsägare och bönder avskedade sina drängar och pigor för att slippa föda dem. Värst var det i Norrland. Ett pund malen mjölblandad bark kostade fyra riksdaler i silver, när den över huvud taget fanns att köpa. Nära 300 man vid de där förlagda regementena dog av hunger. Året därpå var lika dåligt men kulmen nåddes först 1697. I Finland och östersjöländerna var tillståndet fruktansvärt. Enligt en rapport till regeringen skulle nära 81.000 människor ha svultit ihjäl, nio socknar var utdöda och kyrkorna stängda.

Men även här hemma blev situationen fasansfull. I Alunda socken i Uppland dog 230 människor av hunger. En resande berättar, att 11 mil norr om Stockholm såg man knappast några levande varelser. I Stockholm var det föga bättre. I mars förklarade stadens bagare att de endast hade bröd för fjorton dagar. Kött fanns inte att få och tillgången på fisk var dålig. Från den 24 april har en stockholmare lämnat följande beskrivning:

»Många tusen fattiga har från landet begivit sig hit till huvudstaden. De vackla, krypa eller ligga överallt på gatorna. Ingen vill ta dem i sina hus. Sålunda måste dessa arma olycksoffer tillbringa de ännu vinterkalla nätterna under bar himmel, liggande än här, än där vid vägarna. Många stå aldrig upp igen; och om morgnarna kommer stadsvakten och för bort de döda kropparna, vilka kastas i stora gropar och där på en gång jordfästes. Så nedgrävdes på Adolf Fredriks kyrkogård 2.089 och

Godtemplarvecka

2-3 november

Under tiden 2—10 november är det mening att det på varje plats skall anordnas en godtemplarvecka. Under godtemplarveckan skall offentliga framträdanden göras i samband med affisch- och annan propaganda. Veckan avslutas sedan med ett intagningsamkväm.

SÖK KOMMUNALT ANSLAG!

Tiden är nu inne för sökande av kommunalt anslag till cirklar och bibliotek. Ja, det är rentav på hög tid. De flesta kommuner lämnar numera anslag till studiecirkelbiblioteken. Men på många håll brister det fortfarande i detta avseende. Det är dock inte nog med att biblioteksverksamheten understöds. Även studiecirkelverksamheten kan vara värd ett kommunalt understöd. Framställningar härom göres i skrivelse ställd till Kommunalfullmäktige och inlämnas till Kommunalnämnden.

Hasse Z-reflexion:

Något så dystert och allvarligt som en svensk spritkö får man leta efter. De där uppställda herrarna ser mera ut som om de var på väg till stup- i stället för sup-stocken.

i Spånga 2.967 av hunger och vanvård omkomna människor».

Det har beräknats, att detta fruktansvärda år endast i själva Sverige, 80.000 människor hungrade ihjäl.

Under 1700-talets första årtionden var så gott som hela Europa invecklat i krig med dyrtid och nödår i släptåg. Hungersnöd inträffade ofta. 1718 rågades måttet; lantbrukarna hade inget utsäde och ödeshemman uppstod i ett förfärande antal. I Linköpings län fanns 46 stycken, i Skåne var vart sjunde hemman en ödegård. Två tredjedelar av Sverges jord låg osädd. Även detta år dog många av hunger.

Ett par ord till Dig av ledaren för IOGT:s folkuppåd

Ordenssyskon!

Jag försäkrar Eder att det allt fort är ett kungligt nöje att arbeta för Godtemplarorden.

Pessimismens skuggor ha lägrat sig över vägen här och där. Men mina systrar och bröder, det finns ingen grundad anledning för oss godtemplare att gå omkring med pessimismens farliga bacill i vårt bagage.

Vår sak är lika härligt stor som någonsin förr. Den nya världen behöver den Internationella Godtemplarorden. Den sanningen står sig. Våra ideal äro icke realiserade. Broderskapstanken ropar från en blodsudlad jord och ekot svarar högt från himlens sky. Spriten flödar över alla bräddar och ungdomen hotas att dras med i alkoholsedens farliga grepp i allt större skaror. Vårt land och folk behöver oss. Mer än någonsin.

Skulle vi då gå omkring och tro att vi kämpat slut? Att allt är förgäves.

Nej, systrar och bröder: nu är tid sätta stora klara klockor igång. Ett nytt uppvaknande skall ske. Godtemplarorden skall resa sig till beslutsam insats för sina ideal.

Eder Henning Lind.

poiyoto

— det naturliga fotografier

48 olika bilder endast kr **3.50** (inkl oms.)

All slags fotografering utföres såsom reklam-, hem- och utefotografering m. m

Adress: Köpmangatan 7. Tel. 4500
Affärstid: vardagar kl. 9-6.
söndagar 1-3.

Nykterhetsrörelsen

till attack mot representationsfester

Sverges Nykterhetssällskaps Representantförsamling som har sitt årsmöte i dagarna, planerar enligt sin årsberättelse en stor kampanj mot spritservering vid officiella representationsfester och föreningsfester. Man har för avsikt att utsända en skrivelse till alla ledande personer i statlig och kommunal förvaltning samt till ledningarna för flesta riksorganisationerna.

Direktör Oskar Franzén, som är ordförande i den sammanlutning av landets samtliga nykterhetsorganisationer som Representantförsamlingen utgör, bekräftar planerna på kampanjen och berättar närmare om dem.

— Egentligen är den här kampanjen bara en fortsättning på den kampanj, som nykterhetsrörelsen förra hösten samlades till och som bar bevisen: Bryt seden! Vi har tagit fasta på vad den statliga ungdomsvårdskommittén sagt i sitt betänkande om ungdomen och nöjeslivet. Kommittén konstaterar nämligen att spritsederna vid de officiella festerna i hög grad verkar vanebildande och alkoholattraherande inte minst på ungdomen.

Vi har samlat instämmande utta-

landen på denna punkt av ett femtiotal framskjutna personer i olika delar av landet och nu tänker vi tillstålla praktiskt taget alla förtroendemän i förvaltning och organisationer en vädjan att tänka på sitt ansvar när det gäller de officiella festligheternas anordnande. Med de omfattande alkoholsskador vi har i vårt land är det väl det minsta man kan begära av våra förtroendemän på olika områden att de inte skall bidra till att ytterligare förstärka den festgloria som i vårt land omger spriten. Vi tror också att ett påpekande om den här saken skall göra verkan, även om vi är väl medvetna om att spritsederna är så djupt rotade att man kanske inte kan räkna med någon större benägenhet att överge dem. Vi litar också på att i stor utsträckning få allmänhetens stöd i vår vädjan. Utom att det här är frågan om faror för vane- och mönsterbildning är det ju också en ekonomisk fråga som direkt angår dem som har att bekosta tillställningarna. Jag tror inte att skatte- och avgiftbetalare är så värst glada åt att allmänna medel användes för att bjuda på sprit, säger direktör Franzén.

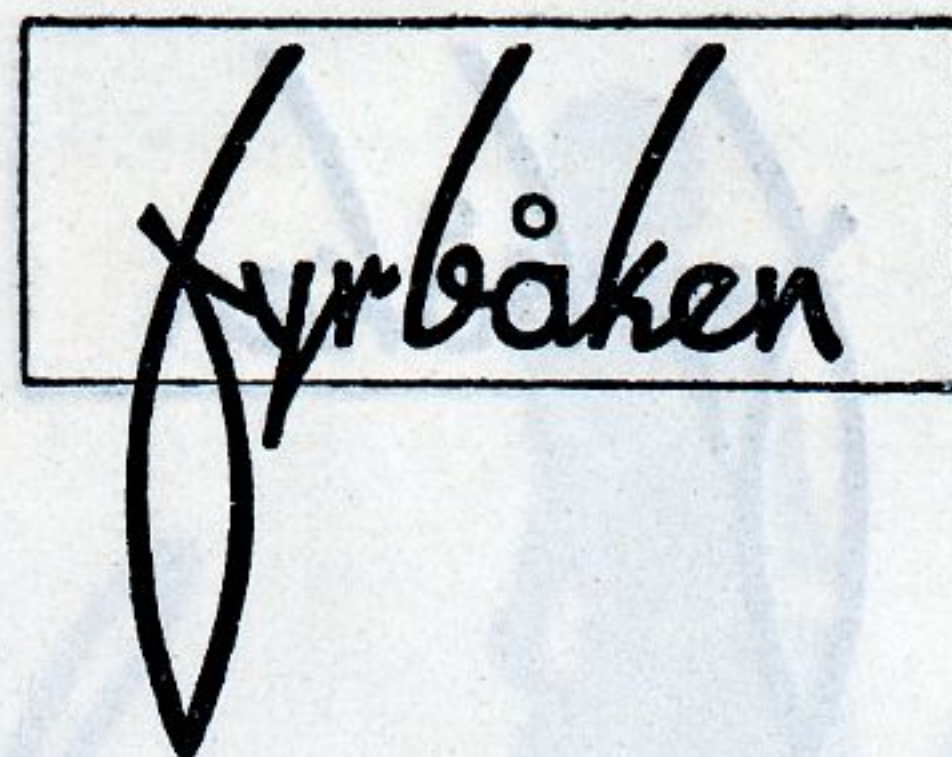
Nykterhetsrörelsen äger 1600 ordenshus - 8100 föredrag sista året

Sverges Nykterhetssällskaps Representantförsamling — den svenska nykterhetsrörelsens landsorganisation — håller årsmöte i dagarna. Det är en omfattande verksamhet inom de olika organisationerna, som redovisas i årsberättelsen till mötet.

— Den egentliga nykterhetsrörelsen omfattar nära 300.000 medlemmar, berättar Representantförsamlingens sekreterare, redaktör J. L. Olsson. Praktiskt taget alla organisationer är anslutna till Representantförsamlingen, som totalt omsluter 270.000 medlemmar fördelade på sammanlagt 8 riksorganisationer med nära 5.000 föreningar landet runt. Nykterhetsrörelsen är också en stor fastighetsägare. Inte mindre

än 1.600 föreningslokaler taxerade till sammanlagt över 25 miljoner kronor äger nykterhetsrörelsen till tjänst för sig själv och andra organisationer. Det är en betydande del av vårt folkliga föreningsliv, som bor i dessa lokaler.

— För att ge en uppfattning om verksamhetens omfattning i nykterhetsföreningarna, kan jag tala om att där hölls inte mindre än 8.100 föredrag för sammanlagt en halv miljon åhörare under det gångna arbetsåret. Föredragen berörde givetvis inte bara nykterhetsfrågan utan också andra folkbildnings- och sociala frågor. Den svenska nykterhetsrörelsen är alltså i intensivt arbete, konstaterar redaktör Olsson.

LUCIASPEL

och annat spel för barn och ungdom

Många loger och andra föreningar har under de senaste åren gått in för att anordna Luciafester, vilka i allmänhet gått bra att arrangera och även i ekonomiskt avseende givit goda resultat. De loger, som icke tidigare haft Luciafester bör nu snarast vidtaga arrangemang.

Det finnes många spelbara Lucia-spel. Sålunda finnes bl. a. på NTO:s förlag (adress Box 25, Stockholm) flera riktigt bra pjäser. Här skall jag nämna några:

- Lucialegenden med tablå 0.50
- Luciatablå av Gehil 0.65
- Sancta Lucia 0.50
- Den vita jungfrun 0.75
- Lasses Luciadröm 0.50
- Drömmen om Sancta Lucia 0.60
- Ett Luciaspel 0.75
- Det ljusnar 1.00

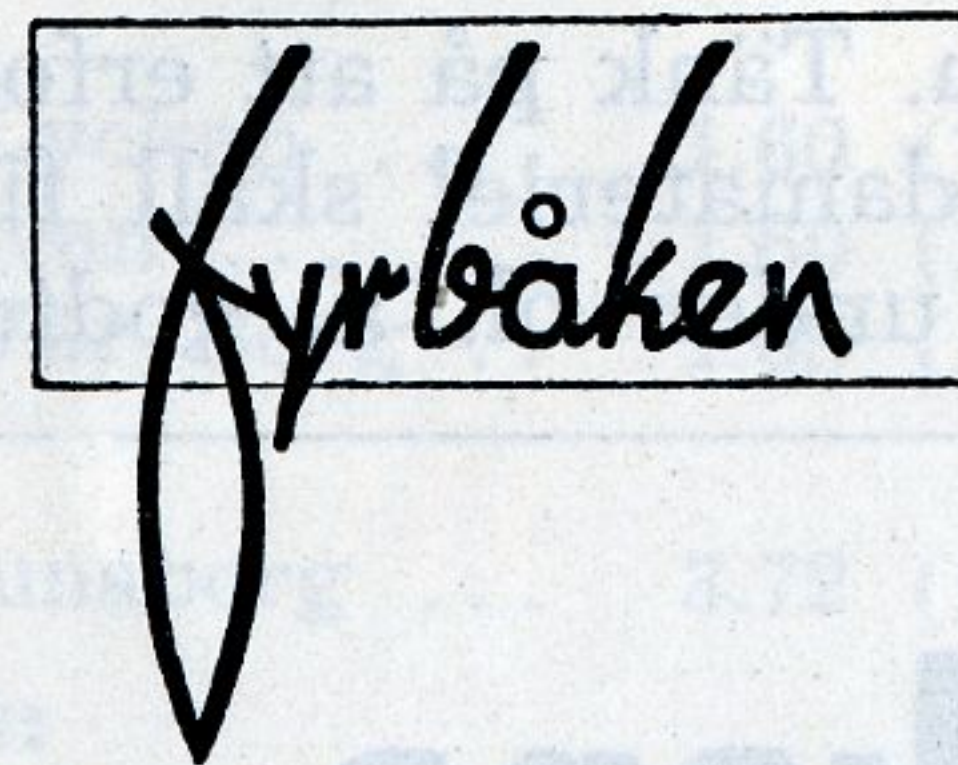
Från Svenska Bokförlaget, Stockholm, har utgivits en samling Lucia-spel och andra bra spel för barn, som jag särskilt vill rekommendera för våra ungdomsloger. Det är häftet "En prinsessa går i vår skola" och det kostar endast 1 krona. Den är författad av lärarinnan Ella Senegård.

Bäst att sända rekvisition å postanvisning. Det blir enklast och bekvämast.

John Nordén.

En annons

i

när varje goodtemplare
i MEDELPA D!

Annonsera

BRÅ SAGT

EMIL OLOVSSON

i Västmanlands Folkblad:

Det är dyrt att köpa böcker i Sverge. Det är så dyrt, att den mindre bemedlade absolut inte har möjlighet att skaffa sig behövt andligt underhåll. De flesta människor här i landet har säkerligen också för små ransoner för att kunna vara andligt välnärda. Och allt för många är till ytterligt illa bevandrade i diktens gårdar. Billigare pris skulle ofelbart leda till större upplagor, större serier alltså. Vårt språkområde räcker säkerligen till för tio gånger större upplagor än vad som nu i allmänhet trycks. Det borde vara värt att försöka en ny given i fråga om bokpriserna.

Direktpropaganda

Från Eklunds förlag har översänts en del propagandamateriel, avsedd att tillställas utomstående personer, som logerna önskar påverka i sin propaganda. Materielen bör lämpligast överlämnas till logens propagandaledning, som ser efter vad som kan vara lämpligt att rekquirera och användas under hösten och vintern. Tänk på att erforderlig propagandamateriel skall finnas tillgänglig under bl. a. godtemplarveckan.

Skapa i samverkan

Konsum Erikslund

STÖD IOGT-scouterna ekonomiskt!

Då IOGT:s scoutledning från en del håll tillfrågats huruvida den insamling för scoutrörelsen, som bedrivs av Scoutfrämjandet, kommer också vår scoutverksamhet tillgodo, anser vi oss böra underrätta våra ordensmedlemmar om, att så inte är fallet. Scoutfrämjandet stöder endast två (SS och SFS) av de sju i Sverge internationellt erkända scoutförbunden, dit även IOGT:s scoutförbund hör.

Att många av scoutrörelsens gynnare inte känt till detta förhållande är ganska lättförklarligt, då Scoutfrämjandet i den propaganda det med all rätt bedriver för sin sak, tyvärr icke alltid och ej tillräckligt tydligt anger de mottagande förbundens namn. Detsamma gäller de artiklar av olika slag (pjäxor, skidor, choklad, kola), som försäljas i allmänna handeln med beteckningen scout- framför. Förtjänsten av dessa tillfaller endast de till Scoutfrämjandet anslutna två förbunden.

Av lätt förklarliga skäl behöver också våra IOGT-scouter ekonomiskt stöd för att kunna bedriva ett effektivt arbete. Scouternas små medlemsavgifter räcker inte till lokalhyror, sjukvårdsmateriel, livlinor, kompasser, kok- och lägerutrustning etc. Ett ständigt bekymmer för ekonomiens trygghet hindrar den oftast ensamme och helt oavlönade ledaren att sysselsätta sig i önskvärd utsträckning med scouternas utbildning och uppfostran. Många loger har också insett sitt ansvar härvidlag och välvilligt lämnat ekonomisk hjälp, men ännu återstår mycket, som kan göras. Bildandet av garantföreningar, där intresserade godtemplare, scouternas föräldrar och övriga går med och förbinder sig att inbetala visst belopp årligen, har praktiserats med stor framgång på många håll och rekommenderas varmt.

Härvid riktas en vädjan till alla ordensmedlemmar, som vill främja

IOGT:s eget scoutarbete, att enskilt eller inom en loge på ett eller annat sätt göra detta! Gåvor mottagas tacksamt av de lokala kårernas ledningar eller genom insättande av små eller stora belopp på IOGT:s Scoutförbunds postgirokonto 31544, Stockholm.

G. B. Berthel. Hildegard Frölen.
Ernst Nordlund.

Femhundra dödsdömda

Sista fredsåret, 1939, då 300.000 motorfordon gick i trafik, inträffade 40.763 olyckor, som krävde 373 dödsoffer. Sedan dess har antalet motorfordon minskat betydligt men olycksfrekvensen har stegrats. Enbart i januari i år dödades 30 personer, och med tanke på sommarkörningen har statistikerna räknat ut att minst 500 svenskar kommer att dödas i år, de flesta av ansvarlösa människor som genom obehärskad framfart, genom fylleri eller "rattdrullighet" i annan form gör sig till mördare i lika hög grad som om de kallblodigt planerat ett mord.

500 dödade — det är flera än den fruktade barnförslamningen krävt under sina värsta härjningar, det är dubbelt så många som barnsängsfeber och andra förlossningssjukdomar rycker bort per år och fler än vårvinterns svaga isar, höststormarna och sommarens drunkningsolyckor tillsammans kräver i tull.

Fyrbåkens

idrottssida

Bra friidrotts-DM med nytt rekord i stav

Årets godtemplar-DM i fri idrott hölls den 4 aug. i Matfors med logen Tunaborg som arrangör. Tillslutningen var god och på gemyt, god stämning och spänning fanns det heller intet att klaga.

Resultatmässigt var årets mästerskapstävlingar ganska medelmåttiga på ett undantag när, nämligen i stavhopp och svensk stafett, där nya mästerskapsrekord noterades. Dagens bästa prestation gjordes av Otto Hofling, Tunaborg, som gick över utmärkta 3.72 i stavhopp och som även segrade i diskuskastningen och därigenom blev tävlingarnas ende dubbelsegrare.

Skall en liten anmärkning göras mot arrangemangen skulle den bestå däri, att den lilla men trogna publiken till stor del fick sväva i okunnighet om vad som tilldrog sig på banan. En röstbegåvad yngling med megafon skulle säkerligen ha kunnat skänka ökat intresse åt hela tillställningen.

De bästa resultaten blev:

Löpning 100 meter:

1. Bengt Åström, Vivan 12.0
2. Ingvar Nilsson, Vår Borg 12.1
3. Sven Lindqvist, SGU, Sundsvall 12.2
4. S. E. Stegeby, d:o 12.6

Löpning 800 meter:

1. Tage Asplund, Vår Borg 2.10.1
2. Rolf Hansson, d:o 2.12.0
3. S. E. Stegeby, SGU, Sundsvall 2.16.2
4. Tage Forslund, Vår Borg 2.16.5
5. Gustav Henriksson, Tunaborg 2.17.5
6. G. Sundström, SGU, Sundsvall 2.20.5

Löpning 3.000 meter:

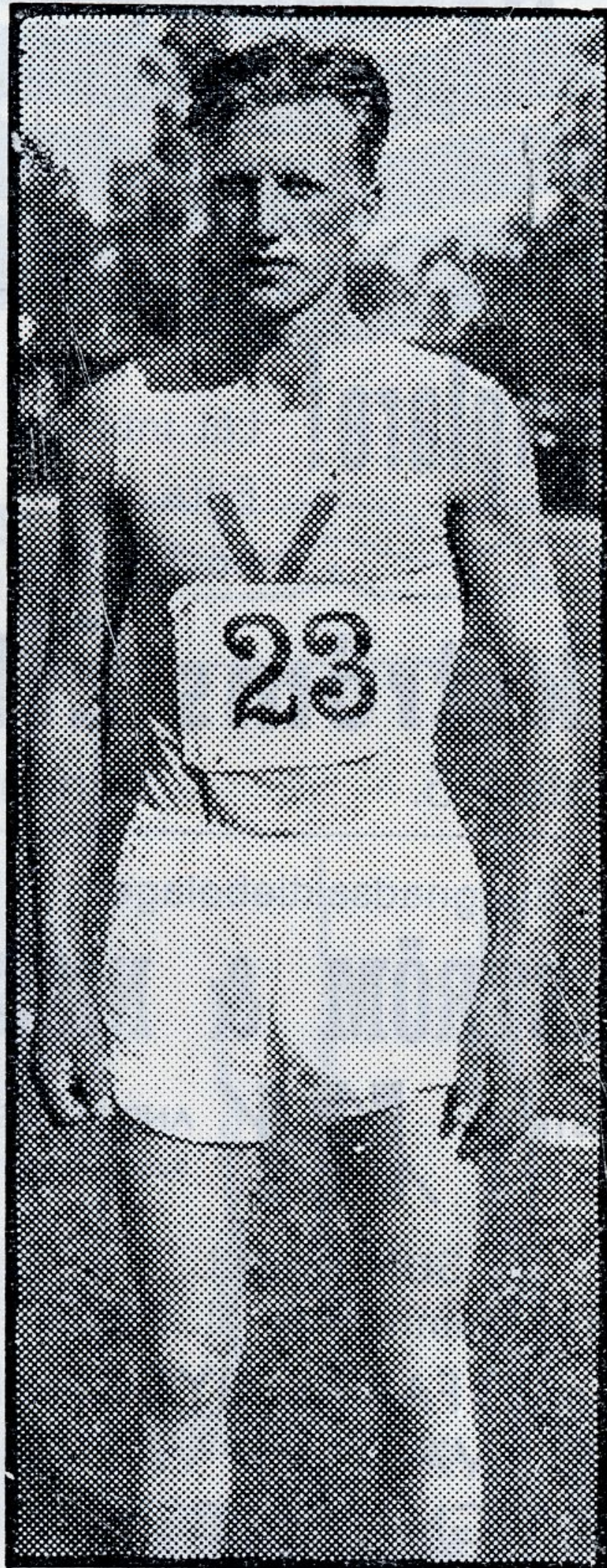
1. Gunnar Bjelkström, Nordens Kämpe 10.02.3
2. Gunnar Sundström, SGU, Sundsvall 10.15.3
3. Ture Engström, d:o 10.41.5
4. Conny Grees, Stridshjälten .. 11.30.0

Längdhopp:

1. Ingvar Nilsson, Vår Borg 5.60
2. Tage Dahlin, SGU, Sundsvall .. 5.50
3. Sven Lindqvist, d:o 5.45
4. Sune Johansson, Hälleberget .. 5.25

Höjdhopp:

1. Tage Forslund, Vår Borg 1.60
2. Bengt Åström, Vivan 1.55
3. Sven Lindqvist, SGU, Sundsvall 1.55

Otto Hofling, Matfors.

Stavhopp:

1. Otto Hofling, Tunaborg 3.72
2. Ingemar Eriksson 2.50

Diskuskastning:

1. Otto Hofling, Tunaborg 32.89
2. Tage Dahlin, SGU, Sundsvall 32.08
3. Eric Granskog, Nordens Kämpe 30.88
4. Sune Johansson, Hälleberget .. 28.52

Kulstötning:

1. Eric Granskog, Nordens Kämpe 10.78
2. Sören Johansson, Hälleberget . 10.36
3. Sune Johansson, d:o 9.90
4. Tage Dahlin, SGU, Sundsvall . 9.56

Spjutkastning:

1. Tage Dahlin, SGU, Sundsvall .. 38.80
2. Sune Johansson, Hälleberget . 37.90
3. S. Littmar, Vivan 35.70
4. Sören Johansson, Hälleberget 33.55

Svensk stafett:

1. Vår Borg, Söråker 2.15.2
2. SGU, Sundsvall 2.22.0

Om man räknar poängen 3, 2 och 1 för de tre bästa i varje gren visar det sig att både SGU, Sundsvall och Vår

Borg, Söråker, uppnår 16 poäng. Närmast efter kommer Tunaborg med 8 poäng, Nordens Kämpe 7 poäng, Vivan 6 poäng och Hälleberget 5 poäng.

Vid de föregående årens DM-tävlingar har man emellertid använt poängberäkningen 7, 5, 4, 3, 2, 1 för de 6 bästa men då någon fullständig prislista ej stått att erhålla, kan någon uträkning baserad på de senaste siffrorna tyvärr ej göras. Fråga är emellertid om inte Vår Borg skulle gynnas härav och segra.

Något poängpris till bästa lag hade icke uppsatts i år. Ett sådant pris stimulerar givetvis till flitigare deltagande, varför det är att hoppas, att till nästa år någon donator anmäler sig.

Efter årets DM-tävlingar ser listan över mästerskapsrekorden ut som följer.

100 meter:

Karl Bohlin, Fridshemmet	12.0 (1944)
Sv. Lindqvist, SGU, S:vall	12.0 (1945)
Bengt Åström, Vivan	12.4 (1946)

800 meter:

S. E. Eriksson, SGU, S:vall	2.08.3 (1943)

3.000 meter:

D. Viklander, Magnus Huss	9.33.0 (1945)

Kulstötning:

S. Johansson, SGU, S:vall	11.69 (1943)

Diskuskastning:

T. Dahlin, SGU, S:vall ..	35.10 (1945)

Spjutkastning:

S. Johansson, SGU, S:vall	42.45 (1943)

Längdhopp:

T. Dahlin, SGU, S:vall ..	5.79 (1945)

Höjdhopp:

B. Eriksson, Lyckan	1.60 (1943)
B. Åström, Vivan	1.60 (1945)
T. Forslund, Vår Borg ..	1.60 (1946)

Stavhopp:

O. Hofling, Tunaborg ...	3.72 (1946)

Svensk stafett:

Vår Borg, Söråker	2.15.2 (1946)

Ted.

GYNNA
FYRBÅKENS
ANNONSÖRER

BRA BISKOP.

Svenska Dagbladet kommenterar på ledarplats biskop Torsten Ysander och skriver:

Nyktterhetsrörelsen måste ut ur sin hittillsvarande isolering i förhållande till den allmänna kulturen och till andra folkrörelser. Nyktterhetsorganisationerna ska inte pruta på sina program och sina stränga ideal, men de bör gå utanför organisationerna och bli en folkrörelse, där det känns som en skam att smita från sitt medborgerliga ansvar. Biskop Torsten Ysander i Visby, som själv är absolutist och därför bör ha nyktterhetsrörelsens fulla förtroende, hävdar dessa meningar i en i Svensk Tidskrift offentliggjord uppsats om »Svensken och alkoholen». — — —

Hur skulle det vara, undrar han där, om vi kunde på amerikanskt maner begagna oss av nyckelmänniskor för att kultivera det svenska alkoholungänget? »Mitt nästa steg i nyktterhetssträvan är icke», säger han, »att avskaffa spriten i Sverige, men att om möjligt avskaffa brackigheten i Sverige. Vi måste höja anspråken på en svensk middagsbjudning». Vidare önskar han en stramare alkoholkultur bland svenska kvinnor, detta icke som en anmärkning på den svenska kvinnan men som fruktan för tecknen i dag på en utveckling åt farligt håll.

Ord, som förtjänar att begrundas!

Godtemplare

låt oss leverera
högtalaranläggningen
till Edra festligheter

Allt för RADION hos

Godins Radioverkstad

Storgatan 54

Tel. 4482

*För goda köp -
till rätt pris borgar*

VID VISTELSE I SUNDSVALL

Besök

KPS
Självservering!

Inga
drickspengar

*ideal-
matställe
för alla!!*

KOOPERATIVA PRODUKTIONSFÖRENINGEN

SE nyktert på inköpsfrågan:

Handla med förtroende i **DE PRIVATA
AFFÄRERNA**

Godtemplare!

Låt inbinda
Edra
böcker hos

Wikströms Eftr.

Fredsgatan 5.

Sundsvall.

Byggnadsaktiebolaget

HALLSTRÖM & NISSES

P. HALLSTRÖM
Kapten i v. v. k.

AND. NISSES
Byggn.-ingenjör

SUNDSVALL

Tel. namnanrop el. 55800

HUS- och FABRIKSBYGGNADER
BRO-, VÄG- och VATTEN-
BYGGNADARBETEN.

LANSJÄR

KVALITET och STIL till önskepriser

Lansjärs

Föreningstryck:

Verksamhetsberättelser
Affischer
Program
Papper och Kuvert
samt Brevkort
Biljetter etc.

*God kvalité —
Rimliga priser!*

Nya Samhällets

Boktryckeri

Köpmangatan 5
Sundsvall
Best.-telefon 4588

Gynna Fyrbåkens annonsörer!